

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioan. Petri Maffei, Bergomatis, E Societate Iesv,
Historiarvm Indicarvm Libri XVI.**

Maffei, Giovanni Pietro

Antverpiae, 1605

Cosmi Tvrriani Ad Societatem Iesv In Lvsitaniam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11473

da pronuntiauit. tum ei manus arctius iterum vinciuntur, precationi simul omnes insistimus: nec ita multo post femina dolens manibus, & lamentari, & rogare, vt sese quam citissime solueretur. Deinde, pia admodum voce proferens, IESVS, MARIA, verum Creatorem suum adorare se dixit, grauemque sese peccatorum agnoscere. Eadem mihi postea affirmavit, se toto septennio contingentem sensisse grauedinem, sed iam ea leuatam, & exhibitam esse. Postridie manè cum marito discessit: redituri ad Bapum cum primùm Balthasar Firando reuertetur. Mihi sane magnam tota res attulit voluptatem, & ex eo die planè alia mulier atque antea, visa est. Multa praterca in hac regione geruntur Domino; qui nos pro sua bonitate idoneos vineæ suæ cultores agnetur efficere. è Bungo 12. Cal. Octob. MDLV.

TAQVÆ REGIS FIRANDI AD MEL-
CHIOREM NONNIYM.

RATER Mag. Franciscus cum meum in hoc regnum venisset, Christianos fecit magna animi voluptate nonnullos, quos equidem commendatos habeo, & ab omni iniuria tueor. Bis deus ad nos venit etiam Pater ille, qui Funaii verbum baptizauitque cum ex affinibus meis aliquot, et ex reliqua nobilitate permultos: quem ego vitum aliquoties audiui, eiusque doctrinam, quæ mihi penitus hæret in medullis, ita probaui, vt Christum sequi planè decreuerim. Quocirca te in meo Regno videre magnopere cupio: semel quippe mentitus, non mentior iterum. Tu si ad nos te contuleris, & rem Deo gratissimam feceris, & à me quam honorificentissimè liberalissimeque tractaberis firando. Taqua Nombo Firandi Rex.

COSMI TURRIANI AD SOCIETATEM
IESV IN LVSTITANIAM.

RX quo tempore à Francisco Xauerio, qui postea migravit è vita, Amangutii sum relictus; res per manus generis aduersarij minimè tràquilla fuerit, qui cum intelligeret quantum Euangelij promulgationi proficeretur, omni ratione eam impedire conatus est. bellum enim Regem inter ac populares eius ita perniciosum excitauit, vt vigesimo post meum aduentum die, Regem ipso cum filiis interfecto, alium, qui Regis Bungi erat frater, in magna tamen principum dissensione, suffecerint. Nec tamen à nobis

interea cessatum est: nam ad annum MDLVI. (quod spatium fuit annorum circiter sex) assiduis concionibus, ceterisque ex instituto nostro ministeriis obeundis, Christianorum duo millia fecimus: quo tempore nonnulli è proceribus, coniunctis viribus contra nouum Regem sectatoresque ipsius, vrbi Amangurio sacrum adeo incendium intulerunt, vt cum amplius decem millibus familiarum incoleretur, vnius horæ spatio vniuersam flamma peruaserit. Nec sanè domus nostra templumque ab eo incendio fuit immune. Post hæc affertur nuntius, aduentare hostes; quo audito Christiani conveniunt, communiq; sententia statuunt, non esse mihi in iis tumultibus commorandum: denique vigesimo post incendium die, cum iam hostium exercitus ab vrbe non plus tribus millibus passuum abesset, vehementer à me efflagitant, orantque vt inde discedam, quorum ego precibus eo animo celsi, vt post eas turbas ac seditiones redirem. Consilio protectionis meæ cognito, reliqui Christiani ad me concurrunt, nullam ea nocte partem capiunt quietis, cum alii peccata confiterentur, meumque discessum lugerent; alii mecum vnà decedere decreuissent. quos ego vt potui, verbis solatus, discessi, multis me nihilominus ad nouem millia passuum prosequentibus summo cum dolore ac gemitu, mortuum parentem in conspectu eos habere dixisses. Nimirum prælagire iam tum videbantur calamitates, quæ postea contigere: quippe deinde & vrbs funditus euerfa est, & summa annonæ inopia, aliaque id genus multa incommoda consecuta. In itinere cum diuellerentur à me, ecce tibi denuo lacrymæ virorum, mulierum, puerorum, quæ me sanè magno mœrore tristitiaque affecerunt: atque ita illi ad suos regressi sunt, ego Funaium iter intendi, qua in vrbe versabatur Balthasar Gagus cum duobus ferè millibus Christianorum, quos tibi fecerat, eratque magna apud Regem in gratia, ad quem Prætor India certum hominem Regis Lusitaniæ nomine cum pretiosis muneribus misit, egitque gratias quòd nos adeo humanè liberaliterque tractaret. Hoc ille officio permotus, ædes nobis optimas ex materia cedrina est elargitus: è quibus templum exstruximus cum reliquis ad incolendum necessariis edificiis, operâ suam in id nauantibus admodum impigre Christianis. Decreuit etiam nobis aureorum quinquagenum vectigal. Inde cum æstus belli iam deseruisse videretur, ethnici multi ad verbum Dei confluebant, ac ferè semper ad Dominum conuertebantur aliquot, decem interdum, interdum quindecim, pluresque aut pauciores, prout mentes eorum Spiritus sancti claritas illustrauerat. Aman-

gurio

gutio etiam Rex, regniq̄ue proceres, missis per Christianos epistolis, nos ad se inuitarunt. qua de re cum Regem ipsum Bungiamicitiae causa consulissem, respondit adhuc maturum non esse simulac foret, se monituum: suspicati sumus occultam aliquam coniurationem ipso conscio aduersus Amangutii Regem esse coflatam: nec sanè temere, nam ex principibus quidam potius Amangutium ex incendio ferme iam instauratum aggressus, diruit, magna ciuium parte vel spoliata, vel in seruitutem abducta, Regis etiam fratre cum omnibus iis, qui partes eius sequebantur, occiso. Ea re cognita, Bungi Rex magnas copias ad Amangutium occupandum misit, quo euentu, adhuc incertum est.

Anno MDLV. octauo Idus Septemb. Rex apud nos sanè quam iucundè cœnauit: à cœna de Deo verba fecimus. ipse per quendam ex amicis iussit nobis renuntiare, velle se certos pecuniae fractus assignare alendis iis, qui in sua ditioe Dei legem docerent. Respondimus, nobis hoc non esse ita necessarium, sed in perpetuum subsidium hospitalem domum à nobis adificatam esse, quæ huiusmodi ope admodum indigeret, orare nos Regem, vt beneficium illud in eam domum conferret; quod fecit, & simul iussit nobis attribui aream in vrbe imperii sui admodum ampla ac celebri, Facara nomine, ab vrbe regia quinque dierum itinere, vbi iam Balthasar Gagus aliquot fecerat Christianos. Eò nunc Balthasar idem est rediturus, vt ibi diutius commoretur, atque commodius Euangelium prædicet. Christus Dominus noster eas vires nobis easque virtutes impertiat, quæ ad assiduos huius prouinciæ labores atque pericula sunt necessaria. Valete, vj. Idus Septembris, MDLVII.

GASPARIS VILELÆ AD SOCIETATEM

I E S V.

Anno MDLV, cum in hæc loca Melchior comitesque peruenissemus, nihil ad vos scripsi, propterea quod redituro mox in Indiam Melchiore, satis fuisse de moribus hisce ac regionibus ex ipso vos cognituros putabam. Nunc ea persequar, quæ post eius discessum præsentem me contigerunt, quo in omnibus immensa Dei bonitas magis eluceat.

Vbi terram hanc attigi, iussus sum Funaii habitare cum Colombo Turriano, partim vt ingrauescentem iam illius aratam, in tantis ac tam multis laboribus aliquo auxilio subleuarem; partim etiam, vt ex eius consuetudine ediscerem, qua ratione horum

Christia.